

## Posudek školitelky na bakalářskou práci Kateřiny Potyszové "Žárlivost u homosexuálních mužů"

Bakalářská práce Kateřiny Potyszové se zabývá podle mého názoru velice zajímavým a přínosným tématem prožívání žárlivosti u homosexuálních mužů. Téma žárlivosti je (nejen) na poli evoluční psychologie v posledních letech jednou z moderních oblastí výzkumu, byla na ni provedena řada studií, napsáno mnoho článků, nicméně v podstatě všechny studie byly prováděny kvantitativní metodou, jež nemusí zcela vystihovat co lidé při prožívání této emoce skutečně cítí, a může zkreslovat mezipohlavní rozdíly v prožívání žárlivosti. Navíc jen minimum kvantitativních studií se zaměřilo na jedince s minoritní sexuální orientací. Adeptka ve své práci tedy spojila dvě podstatné inovace v tomto druhu výzkumu, a to výzkum žárlivosti u homosexuálních mužů za pomoci kvalitativní metody rozhovorů.

Celý nápad se mi již od začátku naší spolupráce velmi zamlouval, a nadšení studentky pro celou věc dal vznik velice přínosné práci, jež v první části hezky shrnuje problematiku definice žárlivosti, její druhy podle několika různých autorů, dále se letmo dotýká problematiky žárlivosti a snaží se vysvětlit evoluční přístup k tématu žárlivosti, tedy rozebírá pohlavní rozdíly v prožívání žárlivosti. Na konci teoretické části autorka uvádí dosud publikované výzkumy zaměřené na téma žárlivosti u homosexuálních jedinců, přičemž z daného výčtu je patrné, že se jedná o oblast v podstatě neprobádanou, avšak vysoce zajímavou. Teoretické části práce by bylo možné vytknout nedostatečné a celkově dost povrchní vysvětlení evoluční problematiky, a obecně spíše málo přehlednosti v jednotlivých tématech. Text by určitě bylo možné hodně vylepšit promyšlenějším rozdělením kapitol, a také by neškodilo více načtené literatury neboť bez ní není možné takto složitá témata včetně hlediska evoluční psychologie dostatečně vysvětlit.

V empirické části práce se již autorka věnuje vlastnímu výzkumu, popisuje tvorbu polostrukturovaného rozhovoru a jeho strukturu, následně stručně popisuje jednotlivé respondenty a nakonec se pouští do analýzy a interpretace kvalitativních dat. Z neveřejné přílohy obsahující rozhovory je zřetelné, že se autorka hodně vylepšila během svých prvních rozhovorů. V několika případech jsem měla pocit, že bylo možné z respondentů získat více informací, nicméně to je asi chyba každého začátečníka (a mnohdy i zkušeného výzkumníka). Naopak v několika případech se zdálo, že si autorka získala důvěru respondentů, a tím také zajímavé a otevřené výpovědi. Na jednu stranu chápu, že autorka oslovovala své známé, kteří byli ochotni jí pomoci, nicméně jak sama zjistila, dělat rozhovory na intimní témata se známými nebo dokonce kamarády, je velice obtížné a může být nepříjemné oběma stranám. Pro příště bych tedy doporučila oslovit raději širší komunitu neznámých respondentů, ať již pomocí studentských spolků, anebo přímo v gaybarech, kde je mnoho lidí navýsost ochotných k jakékoliv spolupráci.

Autorka každopádně došla k zajímavým výsledkům a námětům na další výzkumy. V datech se jasně ukázaly některé shodné podněty vyvolávající v respondentech systematicky žárlivost, jako např. flirtování s jinou osobou nebo komunikace s bývalými partnery. Autorka také ukazuje, že žárlivost se může do jisté míry vyvíjet napříč jednotlivými vztahy, což je zcela inovativní myšlenka tohoto výzkumu - předešlé studie byly vždy průřezové, chápající žárlivost jako stabilní osobnostní vlastnost. Jak se však ukazuje, žárlivost se alespoň do jisté míry vyvíjí, a mění v závislosti na předchozích zkušenostech. Pro mě osobně byl nejpodnětnější rozhovor s mužem bisexuální orientace, který hovořil o žárlivosti jak v heterosexuálním, tak homosexuálním vztahu, což je fakt související s některými teoriemi předpokládajícími, že rozdíl v žárlivosti mužů a žen nesouvisí primárně s jejich pohlavím, ale s pohlavím jejich partnerů.

I přes uvedené nedostatky si však myslím, že autorka odvedla velký kus práce, do tématu se velmi ponořila, mě osobně se zamlouvalo její nadšení a snaha získat co nejlepší data, a jsem si jistá, že po načtení většího množství literatury bude schopná samostatné vědecké práce. Bakalářskou práci Kateřiny Potyszové **jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře, případně výborně**, pokud Kateřina předvede vynikající exposé během obhajoby, na níž bohužel nemohu být přítomna.

V Brasílii 4.6. 2013,

**Jaroslava Valentová**  
Centrum pro teoretická studia UK a AVČR